

binacions poden ser fetes per comarques, per segles de construcció, per grups de documentació, per variables i per qualsevol possible combinació d'aquestes.

De la presentació i demostració de les possibilitats del Programa ARCAT en foren responsables el Dr. Joan-F. Cabestany, Assessor Tècnic de l'Institut Municipal d'Història, la Dra. Ma. Teresa Matas, Coordinadora de la Base de Dades ARCAT de L'Institut d'Estudis Catalans, la Sra. Olga Miralles i el Sr. Pere Compañó, representants, ambdós, del Centre d'Estudis i Desenvolupaments Informàtics (CEDI) de l'Institut d'Estudis Catalans.

Tots els actes tingueren una gran acollida dins el món professional de la investigació artística, i cal assenyalar l'assistència de representacions del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (C.S.I.C.) de Madrid, de la Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Madrid, dels Serveis de Cultura i Patrimoni de la Generalitat de Catalunya, dels seus homòlegs de l'Ajuntament de Barcelona, del Servei de Patrimoni Arquitectònic de la Diputació de Barcelona, de Directores i Conservadors d'un nombre important de museus de Catalunya, i doctors i llicenciats en Història de l'Art interessats en aquestes disciplines.

Felicitem l'Institut d'Estudis Catalans per l'organització i èxit d'aquest Seminari i el fem coneixedor de la voluntat i desig de tots els participants a prosseguir aquestes jornades en una pròxima ocasió.

BIBLIOGRAFIA

Dossier. L'arqueologia dels poblats medievals abandonats.— "Cota Zero. Revista d'arqueologia i ciència" (Vic), núm. 6 (maig 1990), pàgs. 17-91, amb il·lustracions.

Aquesta prestigiosa revista d'arqueologia editada a la ciutat de Vic continua la tradició d'aquesta població com a una de les capdavanteres de la cultura catalana. Aquest número monogràfic és dedicat al poblament català medieval, especialment d'època romànica (segles IX-XIV), i s'inicià, com a introducció, amb la traducció de quatre treballs, aportacions notables a la recerca del tema, fets per especialistes d'arreu d'Europa, tant llatina com germànica com eslava. Lech Laciejewicz: "*L'abandonament de poblats a la Polònia medieval*", Christopher Dyer: "*Assentaments medievals abandonats a Anglaterra*", Olivier Andru-Michel Colardell - Eric Verdell: "*L'hàbitat fortificat de Colletière, a Charavines (estany de Paladru, França)*" i Gabrielle Démians d'Archimbaud: "*El 'castrum' de Rougiers a Provença, en la seva època i el seu territori*" (pàgs. 17 a 50).

Sis són els treballs aportats pels estudiosos catalans, tots, com els anteriors, amb il·lustracions i plànols, així com una breu bibliografia sobre el tema. El primer d'aquests treballs és obra de Xavier Llobrea: "*Arqueologia dels poblats medievals andorrans abandonats*" (pàgs. 52-56), el qual ens dona notícia de les excavacions dels jaciments de Sant Vicenç d'Enclar i les Bons, dos pobles dels 93 llocs habitats documentats entre els segles IX i XIII. El segon dels treballs és obra de Manuel Riu: "*Creació i desaparició d'alguns vilatges fortificats a la Catalunya medieval*" (pàgs. 51-66) i es tracta del resum de les excavacions realitzades per l'autor a Roc de Palomera (Saldes), Sant Esteve de Caulers (Caldes de Malavella) i Sant Miquel de la Vall (Gavet de la Conca), en els quals destaca el seu procés de poblament i abandonament. El tercer dels treballs és una aportació sobre el poblament i abandonament. El tercer dels treballs és una aportació sobre el poblament

de la marca de la Noguera feta per Prim Bertran i Francesc Fité: *"Sant Llorenç del Montsec (la Noguera): un despoblat medieval"* (pàgs. 67-70). Imma Ollich aporta un quart treball, on resumeix la seva tasca de recerca a Roda Civitas, titulat: *"La fi d'un poblat medieval: deserció o canvi d'assentament? El cas de l'Esquerda"* (pàgs. 71-78). Finalment completen aquest dossier dos treballs més teòrics que arqueològics, un de Joan-Albert Adell: *"Els despoblats medievals. Un urbanisme impossible"* (pàgs. 79-85) i un altre de Josep M. Salrach: *Nos traximus de heremo primi homines: notes sobre la fase A del creixement medieval (paisatge i poblament a l'Alta Edat Mitjana a Catalunya)"* (pàgs. 86-91).

Hem d'agrair a "Cota Zero" i a l'Editorial Eumo, de Vic, la publicació d'aquest número monogràfic, essencial per a tots els estudiosos i investigadors de la Catalunya pre-romànica i romànica fins els inicis del gòtic i la crisi demogràfica del segle XIV, crisi que va modificar substancialment el paisatge natural i d'hàbitat d'arreu de Catalunya. Aquesta publicació és fonamental per als estudis alt medievals i especialment per a una acurada recerca del món romànic, tant artística com cultural.

Joan-F. Cabestany i Fort

INFORMACIÓ

Organitzat pel Comitè Espanyol d'Història de l'Art de la Secció d'Història de l'Art de l'Estudi General de Lleida, Universitat de Barcelona, es celebrarà, els propers 6 a 9 de març de 1991, un Congrés sobre "La Seu Vella de Lleida". Aquest Congrés estarà estructurat en dos àmbits de treball: Secció Medieval i Secció de Modern i Contemporani. Les ponències que s'hi presentaran desenvoluparan el temes següents:

SECCIÓ MEDIEVAL

- La tipologia templaria de la catedral:
actualización funcional de un viejo prototipo ..... *Isidro Bango*
- Primeros talleres de escultura en la S.V. .... *Joaquín Yarza*
- L'escultura romànica tardana: l'"escola de Lleida" ..... *Francesc Fité*
- La pintura del primer gòtic a la S.V. .... *Joan Sureda*
- De la pintura italogòtica a la internacional ..... *Rosa Alcoy*
- Arquitectura del claustre i de la canònica ..... *Xavier Barral*
- Arquitectura i escultura trescentista ..... *Francesca Español*
- L'escultura del segle XV ..... *Rosa Terés*

SECCIÓ DE MODERN I CONTEMPORANI

- Introducció a l'època del Renaixement a la S.V. .... *Joaquim Garriga*
- Les portades clàssiques del claustre ..... *Ximo Company*
- L'època del Barroc a la S.V. .... *Joan Bosch i Assumpta Roig*
- Desfeta i recuperació de la S.V. .... *Frederic Vilà*

Per a més informació cal adreçar-se a la Secció d'Història de l'Art de l'Estudi General de Lleida, Universitat de Barcelona. Apartat de Correus 471 - 25080 Lleida. Tel. (973) 26.43.58, extensió 508.

* * *